KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 22. juli 1982

vedrørende støtte, som den belgiske regering har til hensigt at yde til udvidelse af produktionskapaciteten i en virksomhed, der fremstiller mineralvand og limonade

(Den franske og den nederlandske tekst er de eneste autentiske)

(82/775/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 93, stk. 2, første afsnit,

efter i overensstemmelse med nævnte artikel at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger og under henvisning til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I

Ved belgisk lov af 17. juli 1959, som blev gennemført ved kongelig anordning af 17. august 1959 [1], indførtes der en række foranstaltninger til støtte for den belgiske økonomi, navnlig med det sigte at give de støttemodtagende virksomheder bedre muligheder for at foretage investeringer; disse foranstaltninger består bl.a. af rentenedslag, statsgarantier og fritagelse for ejendomsskatter i en periode af fem år;

ved undersøgelsen af den belgiske lov som led i den i EØF-traktatens artikel 93, stk. 1 og 2, fastsatte procedure konstaterede Kommissionen, at loven udgør en generel støtteordning, da den ikke indeholder erhvervsmæssige eller regionale målsætninger; den i loven hjemlede støtte kan ydes til alle former for investeringer foretaget af en hvilken som helst virksomhed i et hvilket som helst område eller inden for en hvilken som helst industrigren; støtten har derfor ikke kunnet omfattes af undtagelserne i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra a) eller c); da der ikke er fastsat en nærmere erhvervsmæssig eller regional specifikation, har Kommissionen ikke kunnet vurdere denne generelle støtteordnings virkning på samhandelen mellem medlemsstater og på konkurrencen og følgelig dens forenelighed med fællesmarkedet;

for så vidt angår sådanne generelle støtteordninger, er det Kommissionens normale praksis at acceptere dem, når en af to følgende betingelser er opfyldt, nemlig at medlemsstaten til Kommissionen anmelder enten en regional eller en sektoral plan for ordningens anvendelse eller, hvis dette ikke forekommer muligt, betydningsfulde enkelttilfælde, hvor ordningen bringes i anvendelse;

i henhold til Kommissionens beslutning 75/397/EØF [2] er den belgiske regering forpligtet til i god tid i forvejen til Kommissionen at forhåndsanmelde betydningsfulde enkelttilfælde af anvendelse af ovennævnte lov af 17. juli 1959, således at Kommissionen kan udtale sig om deres forenelighed med fællesmarkedet;

II

ved skrivelse af 13. april og 30. juni 1981 meddelte den belgiske regering Kommissionen, at den påtænkte at yde den i nævnte lov omhandlede støtte til investeringer i en virksomhed, der fremstiller mineralvand og limonade;

de investeringer, hvortil den ovennævnte støtte ydes, beløber sig til 806 mio bfr; disse investeringer tager hovedsagelig sigte på at udvide produktions-, oplagrings- og ekspeditionskapaciteten, hvilket skal gøre det muligt for den støttemodtagende virksomhed at øge sin omsætning betydeligt i de kommende år; denne forøgelse gør det muligt for virksomheden at oprette ti nye arbejdspladser;

støtten vil tage form af et rentenedslag samt skattemæssige fordele, og den vil derfor, udtrykt i nettosubventionsækvivalent, beløbe sig til ca. 7,5 % af investeringsbeløbet;

den pågældende fabrikant afsætter sin produktion både i Belgien og på markederne i de øvrige medlemsstater;

III

mineralvands- og limonadeindustrien i EF har inden for det sidste årti været kendetegnet ved en støt stigning i produktionen; forbruget af disse drikkevarer er steget regelmæssigt, dog med sæsonmæssige udsving; fremtidsudsigterne for disse to industrier er gode, selv om der stadig er en vis overskydende produktionskapacitet inden for limonadeindustrien;

produktionen og salget af disse produkter i Belgien har i samme referenceperiode haft en lignende udvikling som i resten af EF; især har der inden for den belgiske produktion af mineralvand kunnet registreres en stigning på 53 % i løbet af de sidste fem år; i samme periode er eksporten til de øvrige medlemsstater mere end fordoblet, og der er især sket en afmatning i importen af mineralvand fra andre medlemsstater;

[1] Moniteur Belge af 29. 8. 1959.

[2] EFT nr. L 177 af 8. 7. 1975, s. 13.

den virksomhed, som skal modtage den i belgisk lov af 17. juli 1959 hjemlede støtte, fremstiller ca. 50 % af alt mineralvand i Belgien og tegner sig for en betydelig del af produktionen af limonade; dens omsætning består for 40 %'s vedkommende af eksport til de øvrige medlemsstater; virksomheden har kunnet øge sin samlede omsætning med ca. 75 % inden for de sidste fem år og øge sin produktionskapacitet med mere end 50 % i samme periode; ifølge oplysninger i pressen påregner den pågældende virksomhed at erobre nye markeder i andre medlemsstater, især som følge af stigningen i produktionskapaciteten;

efter en analyse af disse omstændigheder og på baggrund af de supplerende oplysninger fra de belgiske myndigheder, besluttede Kommissionen den 22. juli 1981 at indlede den i EØF-traktatens artikel 93, stk. 2, fastsatte procedure over for dette støtteprojekt, idet den især ikke fandt det godtgjort, at den støttemodtagende virksomhed ikke ville have foretaget den pågældende investering uden den planlagte støtte; som led i denne procedure har de belgiske myndigheder især gjort gældende, at den pågældende investering er en del af et langsigtet globalt investeringsprogram, der er opdelt i to faser, og at dette er programmets anden fase; Kommissionen havde ikke modsat sig en støtteforanstaltning, som den belgiske regering iværksatte i 1979 med henblik på første fase; desuden var virksomheden et af de vigtigste aktiver i den industrielle omgruppering i den region, hvor den har sit hjemsted, idet virksomheden bidrager til en erhvervsmæssig udnyttelse af regionens naturresourcer;

som led i den i EØF-traktatens artikel 93, stk. 2, første afsnit, fastsatte procedure har en medlemsstat og en brancheorganisation givet udtryk for, at de deler Kommissionens synspunkt;

IV

den støtte, som den belgiske regering har til hensigt at yde til en virksomhed, der fremstiller mineralvand og limonade, vil kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstater og fordreje eller true med at fordreje konkurrencen som omhandlet i EØF-traktatens artikel 92, stk. 1, ved at give den pågældende virksomhed særlige fordele;

i EØF-traktatens artikel 92, stk. 1, er det fastsat, at støtte, som opfylder de kriterier, der er opstillet i det pågældende stykke, er uforenelig med fællesmarkedet; i undtagelserne fra denne bestemmelse om uforenelighed, som er fastsat i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, opstilles de mål, der skal søges nået i Fællesskabets og ikke i den enkelte støttemodtagende virksomheds interesser; disse undtagelser skal fortolkes snævert i forbindelse med gennemgangen af ethvert støtteprogram, og de finder især kun anvendelse, når Kommissionen finder det godtgjort, at de begunstigede virksomheder ikke uden en sådan støtte ville blive foranlediget af markedsforholdene til at træffe dispositioner, der kan bidrage til at nå et af de mål som disse undtagelsesbestemmelser omhandler;

at indrømme en undtagelse, når det drejer sig om støtte, for hvilken der ikke er nogen modydelse, ville svare til, at det accepteredes, at samhandelen mellem medlemsstaterne blev påvirket, og konkurrencen fordrejet, uden at det ville være i Fællesskabets interesse; en sådan accept ville kunne betyde, at visse virksomheder og visse medlemsstater fik urimelige fordele;

når Kommissionen anvender ovennævnte principper i forbindelse med sin undersøgelse af enkelttilfælde, hvor generelle støtteordninger bringes i anvendelse, skal den sikre sig, at støtten udgør et nødvendigt incitament for den støttemodtagende virksomhed til at bidrage til at nå et af de i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, omhandlede mål; i modsat fald ville støtten hovedsagelig tjene til at øge den støttemodtagende virksomheds finansielle styrke;

i det foreliggende tilfælde synes der ikke at kunne konstateres en sådan modydelse;

den belgiske regering har ikke kunnet give og Kommissionen har ikke kunnet udlede noget bevis for, at den foreslåede støtte opfylder betingelserne for at kunne omfattes af en af undtagelsesbestemmelserne i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3;

hvad angår de i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra a) og c), fastsatte undtagelsesbestemmelser vedrørende støtte til fremme af udviklingen i visse områder, er forholdet det, at det område, hvor investeringen skal foretages, ikke er indbefattet i de områder, hvor den socio-økonomiske situation begrunder belgisk regionalstøtte; det kan derfor ikke som begrundelse for støtten anføres, at den vil fremme eller lette udviklingen i dette område, hvilket i øvrigt heller ikke er formålet med den;

hvad angår undtagelsesbestemmelserne i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra b), skal det anføres, at den pågældende investering helt klart ikke er et projekt af fælleseuropæisk interesse eller et projekt, der vil kunne afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i den belgiske økonomi;

hvad angår undtagelsesbestemmelsen i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), vedrørende støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, forekommer den pågældende støtte ikke at være uomgængelig nødvendig for udviklingen inden for den pågældende industrigren eller virksomhed, tværtimod vil den kunne ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse;

i betragtning af den forventede rentabilitet af de pågældende investeringer er det i den pågældende

virksomheds egen interesse at foretage den påtænkte forøgelse af kapaciteten, om ikke andet for at kunne efterkomme efterspørgslen;

desuden er den pågældende virksomheds finansielle situation ikke fundamentalt anderledes end i andre virksomheder inden for denne industrigren, og disse virksomheder modtager ikke lignende støtte;

det er rigtigt, at Kommissionen i 1979 ikke modsatte sig, at der blev ydet støtte til den samme virksomhed, da den også dengang udvidede sin produktionskapacitet; det kan ikke heraf udledes, at Kommissionen er forpligtet til automatisk at tillade ny støtte til samme virksomhed; i mellemtiden har Kommissionen ladet medlemsstaterne vide, at den i fremtiden vil anlægge en mere streng fortolkning af bestemmelserne om undtagelse fra det i artikel 92, stk. 1, fastsatte forbud mod statsstøtte; Kommissionen har bl.a. i den beslutning, der blev vedtaget vedrørende den nederlandske regerings planer om at yde støtte til investeringer til forøgelse af en cigaretfabrikants produktionskapacitet [1], helt klart givet udtryk for sin holdning til sådan støtte; denne beslutning blev stadfæstet af Domstolen i dom af 17. september 1980 [2]; siden da har Kommissionen konsekvent indtaget en lignende holdning; denne holdning er især affødt af den nuværende økonomiske situation i EF;

af ovenstående fremgår, at den belgiske regerings støtteforslag ikke opfylder de nødvendige betingelser for at omfattes af en af undtagelsesbestemmelserne i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3 —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Kongeriget Belgien må ikke iværksætte det projekt, som blev anmeldt til Kommissionen ved skrivelse af 13. april 1981, og som går ud på at anvende visse af støttebestemmelserne i lov af 17. juli 1959 om økonomisk ekspansion og oprettelse af nye industrier, i forbindelse med investeringer foretaget at en virksomhed i provinsen Liège, der fremstiller mineralvand og limonade.

Artikel 2

Kongeriget Belgien underretter inden to måneder fra meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om de foranstaltninger, som den har truffet med henblik på at efterkomme beslutningen.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til kongeriget Belgien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. juli 1982.

På Kommissionens vegne

Frans ANDRIESSEN

Medlem af Kommissionen

[1] EFT nr. L 217 af 25. 8. 1979, s. 17.
[2] Sag 730/77, dom af 17. 9. 1980, sml. 1980-7, s. 2671.